

Datum: 23 juni 2020
Aan: Algemeen Bestuur
Van: Auditcommissie
Betreft : Advies Jaarstukken 2019

Ons kenmerk: 1664268

Toelichting

De vaststelling van het Jaarverslag en de Bestuursverslag is een bevoegdheid van het Algemeen Bestuur. De vaststelling van het Jaarverslag 2019 en het Bestuursverslag 2019 staat geagendeerd op 1 juli 2020.

Het Algemeen Bestuur heeft een auditcommissie ingesteld met als doel het ondersteunen van het algemeen bestuur bij de afhandeling van de financiële jaarcyclus. De auditcommissie heeft de jaarstukken besproken. Bij deze bespreking was de accountant aanwezig en heeft de auditcommissie ook aan hen om een toelichting gevraagd en vragen kunnen stellen. Op basis hiervan is dit advies opgesteld (nb. het is de 1^e keer dat deze nieuwe accountant bij HDSR de controle heeft gedaan).

Constateringen:

In het gesprek met de accountant is ten eerste stil gestaan bij de uitkomsten van de controle. De accountant geeft aan dat het waterschap de administratie in de basis op orde heeft. Wel komt er veel op het waterschap af de komende jaren, zoals bijvoorbeeld de versterking van de Lekdijk. De controle is i.v.m. Covid-19 geheel vanaf huis uitgevoerd en is efficiënt verlopen. De interim controle over een groot deel van 2019 is in november-december op kantoor gedaan, zodat de accountant wel heeft kunnen zien hoe de organisatie functioneert. De nieuwe accountant hanteert een andere controle methodiek dan de vorige accountant. De data wordt volledig bekeken en op basis van de uitzonderingen (dossiers met grote risico's en patronen) worden er steekproeven uitgevoerd. De controle is dus minder willekeurig.

Zoals het accountantsverslag aangeeft, staan alle seinen op groen. Maar zoals het een goed accountant betaamt, zijn er ook een aantal verbeterpunten aangetroffen.

De accountant heeft geconstateerd dat de bijdrage van het waterschap aan het HWBP fors is overschreden. Op deze kostenpost heeft het waterschap geen directe invloed. Een andere actor maakt inbreuk op de begroting van HDSR. De verplichte systematiek van het kasstelsel bij het ministerie is inmiddels geagendeerd bij de Unie en bij het Hoogwaterbeschermingsprogramma. In de begroting van het waterschap wordt nu voortaan uitgegaan van het gemiddelde van de meerjarenbegroting van het HWBP.

Er wordt uitvoerig stilgestaan bij de achterliggende oorzaken rond de aanbestedingsrechtmatigheid. In vorige jaren hebben accounts er ook aandacht voor gevraagd en zijn er al professionaliseringsslagen gemaakt. In tegenstelling tot 2019 was toen de rechtmatigheidsverklaring niet in het geding. De accountant heeft 4 dossiers geïdentificeerd die niet voldeden aan de Europese aanbestedingsregels. In het accountantsrapport zijn de oorzaken aangegeven. De auditcommissie heeft aan de hand van een notitie vanuit de organisatie dit vraagstuk besproken en geconstateerd dat er inmiddels stappen zijn gezet om de inkoop en aanbesteding in de komende jaren volgens de Europese aanbestedingsregels te laten verlopen.

Al blijft het risicovol omdat de markt voor het aantrekken van deskundige inkopers op dit terrein heel krap is.

De adviezen vanuit de Gecombineerde Commissie van 9 juni zijn helder, begrijpelijk en transparant verwerkt en daarnaast goed te volgen. In deze vergadering is verzocht met een kasstroomoverzicht extra inzicht te geven in de herkomst en besteding van middelen, teneinde daarmee te laten zien dat het waterschap in control is. De auditcommissie vraagt zich af of het bestuur tegen deze achtergrond wel gediend wordt met deze oplossing. Voorgesteld wordt de vraag mee te nemen in de discussie binnen de strategische lijn 'toekomst bestendig begroten (TBB)' over welke stuurinformatie het bestuur wil beschikken. De eerste gedachte van de auditcommissie gaat uit naar een infographfic op een hoog aggregatieniveau die bij kan dragen aan het vergroten van de transparantie.

Een andere conclusie die de auditcommissie trekt is dat de begrote belastingopbrengsten steeds dichter zit op wat er daadwerkelijk wordt geïnd (maximaal haalbaar) en de bandbreedte tussen begrote exploitatie kosten en werkelijke exploitatie kosten aanvaardbaar klein is (1%). Bijzondere omstandigheden daarbij zijn de Pfas-problematiek, invoering Omgevingswet en in gebruik name rwzi Utrecht.

Samenvattend:

Uit de jaarrekening blijkt dat er realistisch wordt geraamd op de belastinggelden en de uitgaven voldoende juist worden begroot; waar de realisatie afwijkt wordt goed verklaard waar de verschillen zitten. Bij de investeringen worden de uitgaven in totaliteit wel gedaan, maar schommelt de uitgavenplanning over de jaren wel, waardoor het lijkt dat de effectindicator in enig jaar niet wordt gehaald. Als voorbeelden worden genoemd de langere doorloop van gebiedsprocessen en facturering op of net over de grens van een boekjaar.

In de Bestuursrapportage over het eerste halfjaar 2020 wordt ook gerapporteerd over de procesverbeteringen ten aanzien van inkoop en aanbesteding, die er op zijn gericht minder opmerkingen van de accountant te krijgen over inkoop. Een belangrijke complicerende factor daarbij is het aantal grote aanbestedingen (wegens aflopende contracten) en het op orde krijgen van de capaciteit op inkoop

Bij de uitwerking van de strategische lijn TBB in het algemeen bestuur over de gewenste stuurinformatie wordt de vraag vanuit de Gecombineerde Commissie van 9 juni meegenomen om een kasstroomoverzicht aan de jaarrekening toe te voegen.

Er is voldoende informatie aanwezig om conclusies te kunnen trekken en een afgewogen besluit te kunnen nemen. Het voorstel in de huidige vorm is verduidelijkt naar aanleiding van vragen in de Gecombineerde Commissievergadering van 9 juni.

De voorstellen vormen een goede basis voor besluitvorming door het algemeen bestuur.

De bevindingen en het advies worden verstrekt vanuit de objectieve rol die de auditcommissie uitvoert. De auditcommissie is bereid de bevindingen en het advies aan het algemeen bestuur in haar vergadering van 1 juli a.s. nader toe te lichten. Politieke keuzes en vragen zijn uiteraard voorbehouden aan de leden van het algemeen bestuur.